

TURUN KAUPPAKORKEAKOULU
Turku School of Economics and Business Administration

Suomen metsäteollisuus globaalissa kilpailussa

**Kansantaloudellinen Yhdistys ja
Metsäekonomistiklubi**

21.4.2004

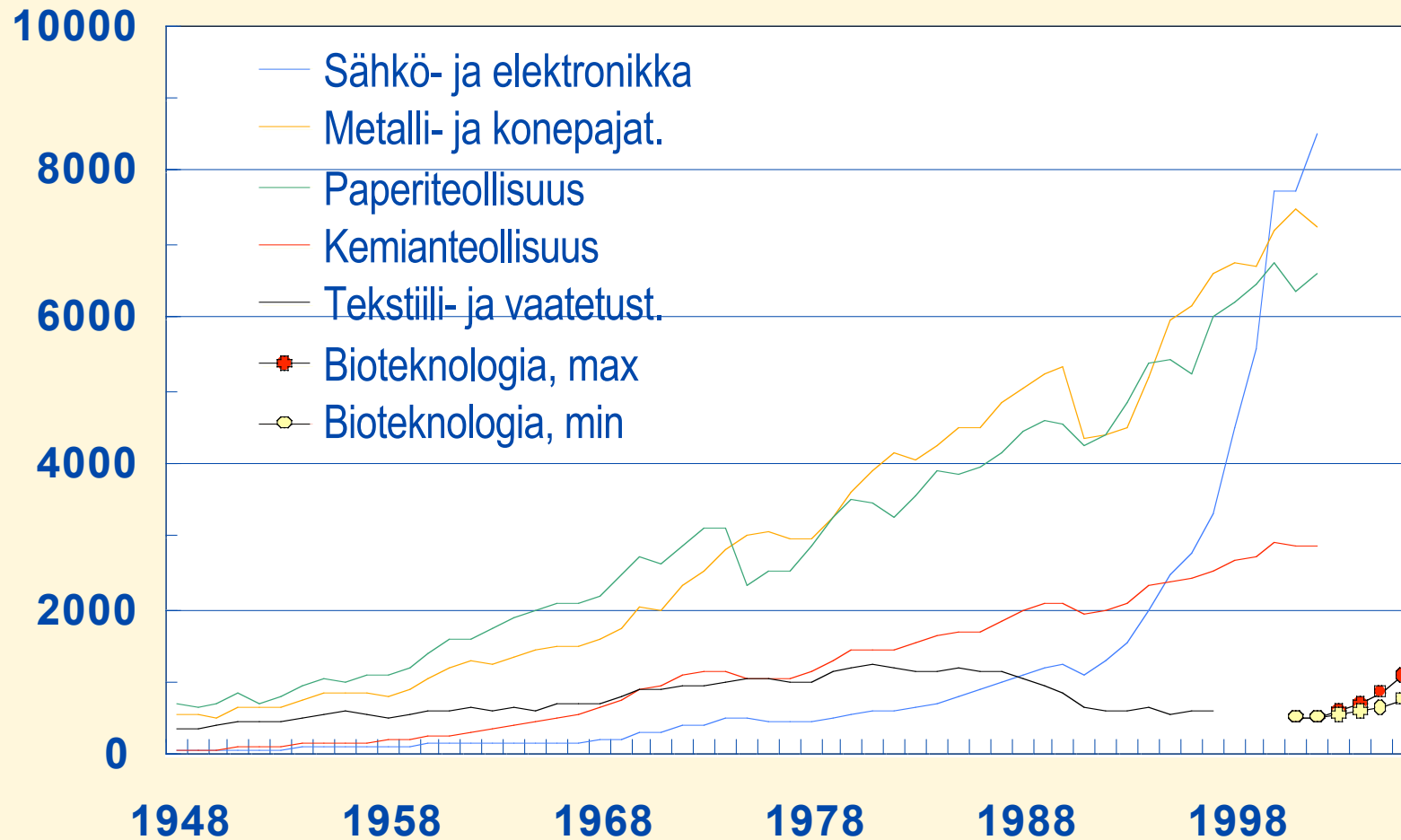
**professori Paavo Okko
kansantaloustiede**

Suhteellinen etu ja kilpailuetu

- **Suhteellinen etu on maakohtainen ilmiö: resurssit pysyvät, hyödykkeet liikkuvat**
- **Suhteellinen etu muuttuu tuotannon/teknologian elinkaaren eri vaiheissa**
 - uusien teknologioiden ja tuotannonalojen kehittäjät
 - etevät soveltajat
 - standardituotannon kustannuskilpailun menestyjät
- **Globaalissa kilpailussa suorat sijoitukset kasvavat nopeammin kuin kauppa ja niiden mukana liikkuu myös keskeinen tuotannontekijä: osaaminen**
- **Yrityskohtainen kilpailuetu siirtyy sinne, mihin yritykset sen vievät**

Teollisuustuotannon määrä Suomessa toimialoittain (vuoden 2002 hinnoin)

Metsäteollisuus ja tuotesykliteoria

- Teknologia/tuotesykli ei ehkä yhtä kiivas kuin joillakin muilla aloilla, mutta sama haaste on olemassa
- Suomen perinteinen sopeutumisstrategia on ollut jalostusasteen nostaminen
- Yritykset ovat hyödyntäneet kilpailuetujaan kansainvälistymällä
- Voivatko Suomea kotipesänään käyttävät globaalit yritykset säilyttää kilpailuetunsa tuottamalla jatkuvasti uusia teknologioita ja tuotteita niin, että kotimainen raaka-aine tulee käytetyksi ja tuotanto pysyy maassa?
- Metsäteollisuudessaakin tuotteiden palvelusisältö kasvaa ja itse paperi tai puu on yhä enemmän väline tuottaa palveluja (tuotesykli voi olla tässä mielessä kiivas)

Kuinka pitää globaalisti kilpailukykyistä tuotantoa Suomessa?

- **Luonnonvarat säilyvät mutta niiden merkitys voi muuttua eikä mikään takaa, että kaikki tulevat hyödynnetyiksi**
- **Hintakilpailukyky (välttämätön - ei riittävä - ehto)**
 - palkat, puun ja energian hinta
 - päästöjen kustannusvaikutus
 - valuuttakurssikehitys euroympäristössä
 - verotuksen taso
- **Osaamista tukeva klusteriympäristö: pysyykö T&K Suomessa; mitkä ovat paperituotteiden osalta seuraavat sukupolvet? Onko T&K-panos ollut riittävä?**
- **Kansainvälisesti kilpailukykyistä yritystoimintaa tarvitaan: Suomen kannalta on hyvä, että metsäyritykset pystyvät investoimaan myös ulkomaille!**

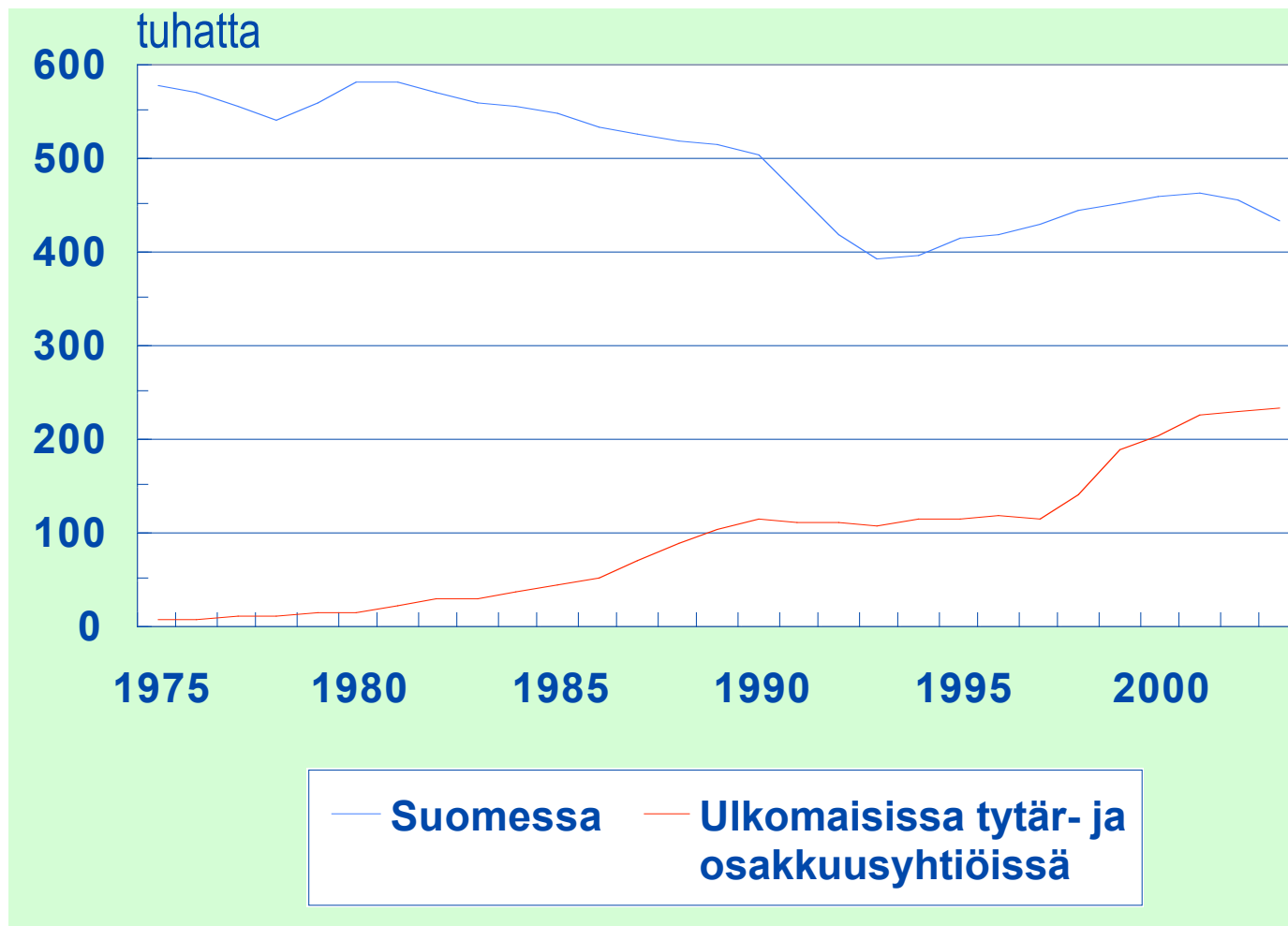

Haasteita ja mahdollisuuksia

- Perustuotteiden syklit sittenkin melko pitkiä
- Koko metsäklusteri ja sitä koskeva tutkimus sekä tutkimuksen klusterin yhteistyö kaikki tärkeitä: osaamiskeskuksena pysyminen
- Ympäristökysymykset hoidettava mutta kustannustehokkuutta vaaditaan siinäkin
- Yritystoiminnan kansainvälistyminen etenee edelleen
- Vaikka metsäteollisuus ei ole kovin löyhäjuurinen, sopivia panostekijäympäristöjä voi syntyä moniin paikkoihin
- Sekä prosessi- että tuoteosaamisessa on pysyttävä kärjessä: syklin alkupää sopii pienelle osaajalle

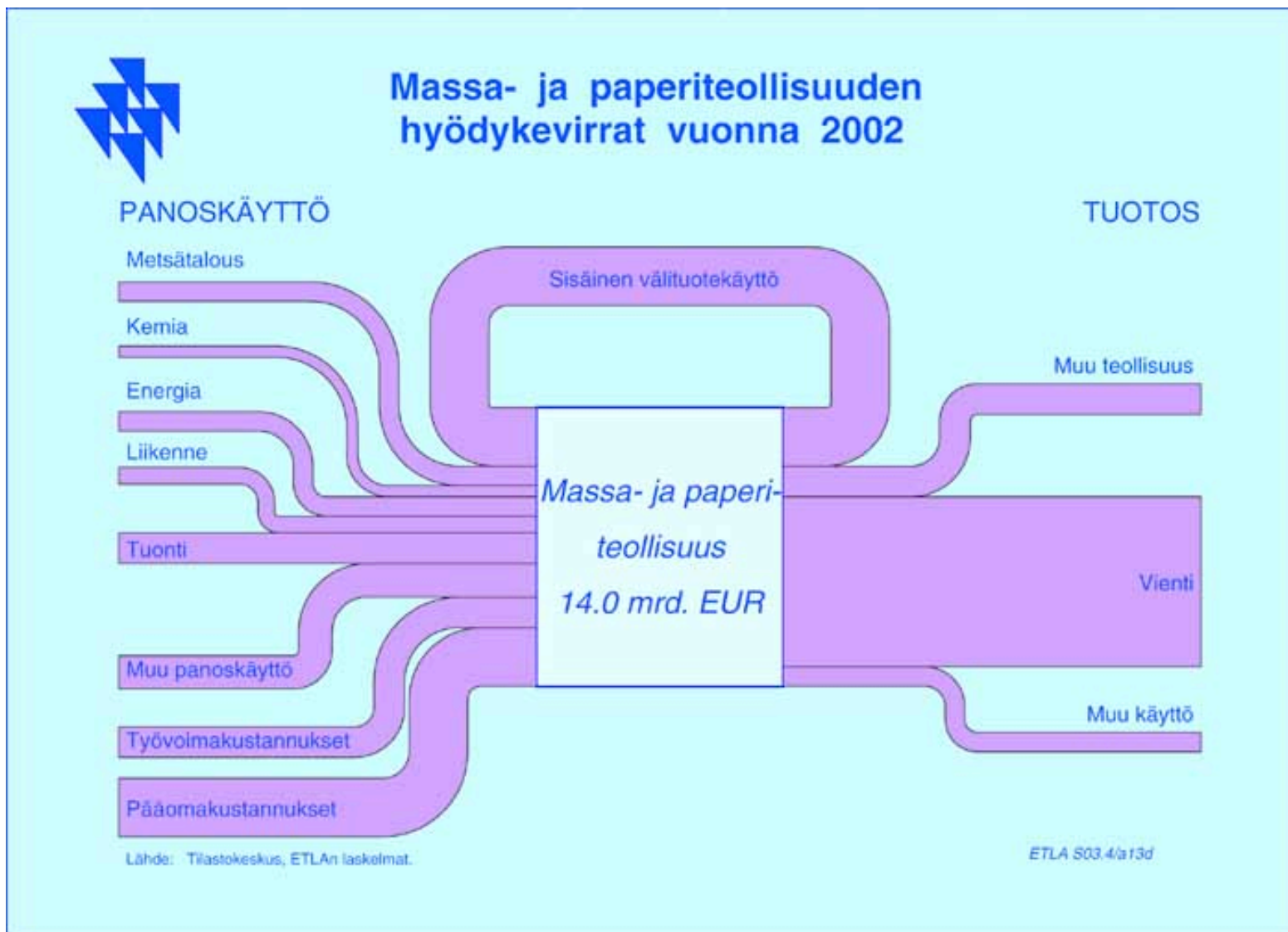
Suomalaisten teollisuusyritysten henkilöstö Suomessa ja ulkomailla

21.4.2004

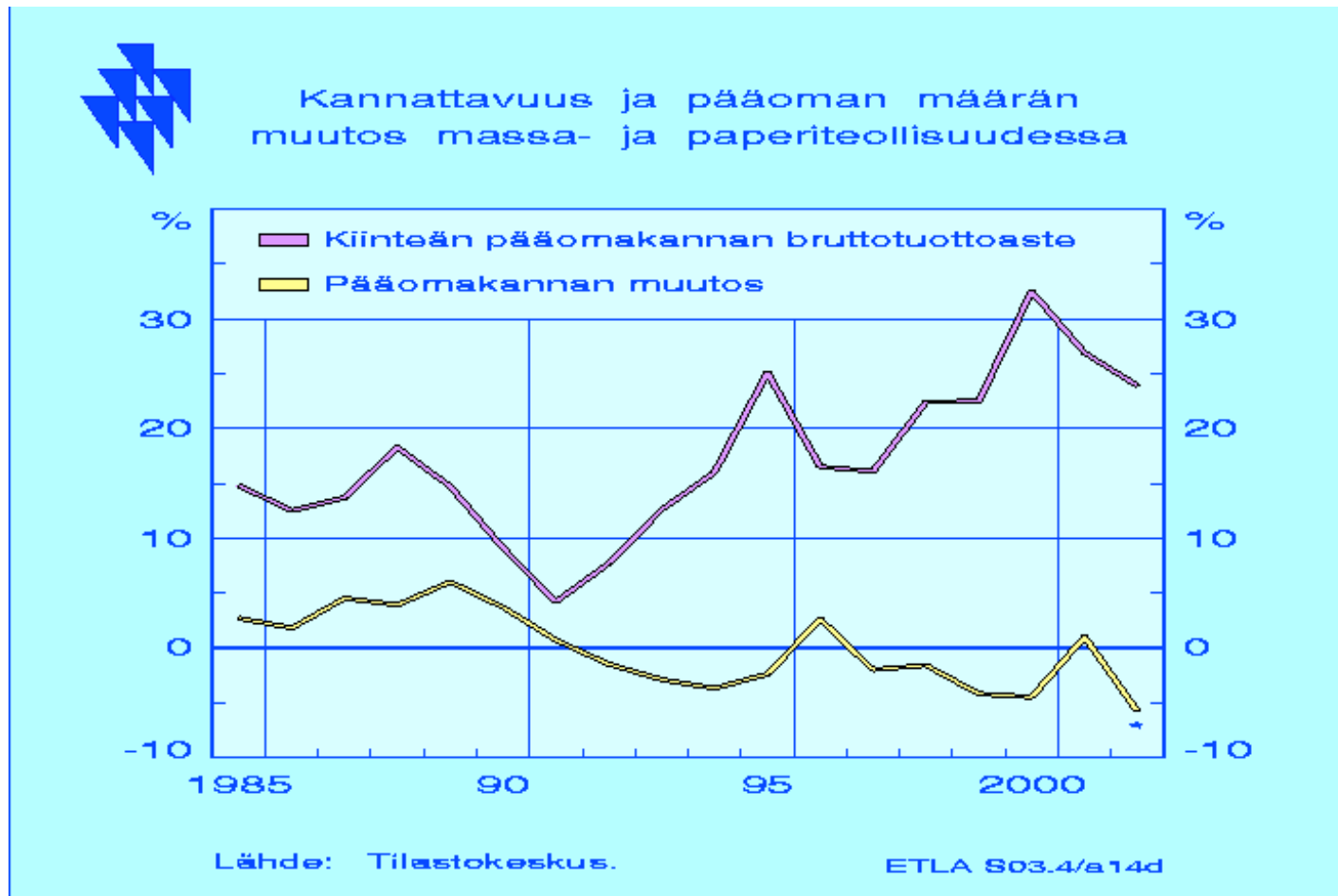

Paperiteollisuuden panosrakenne

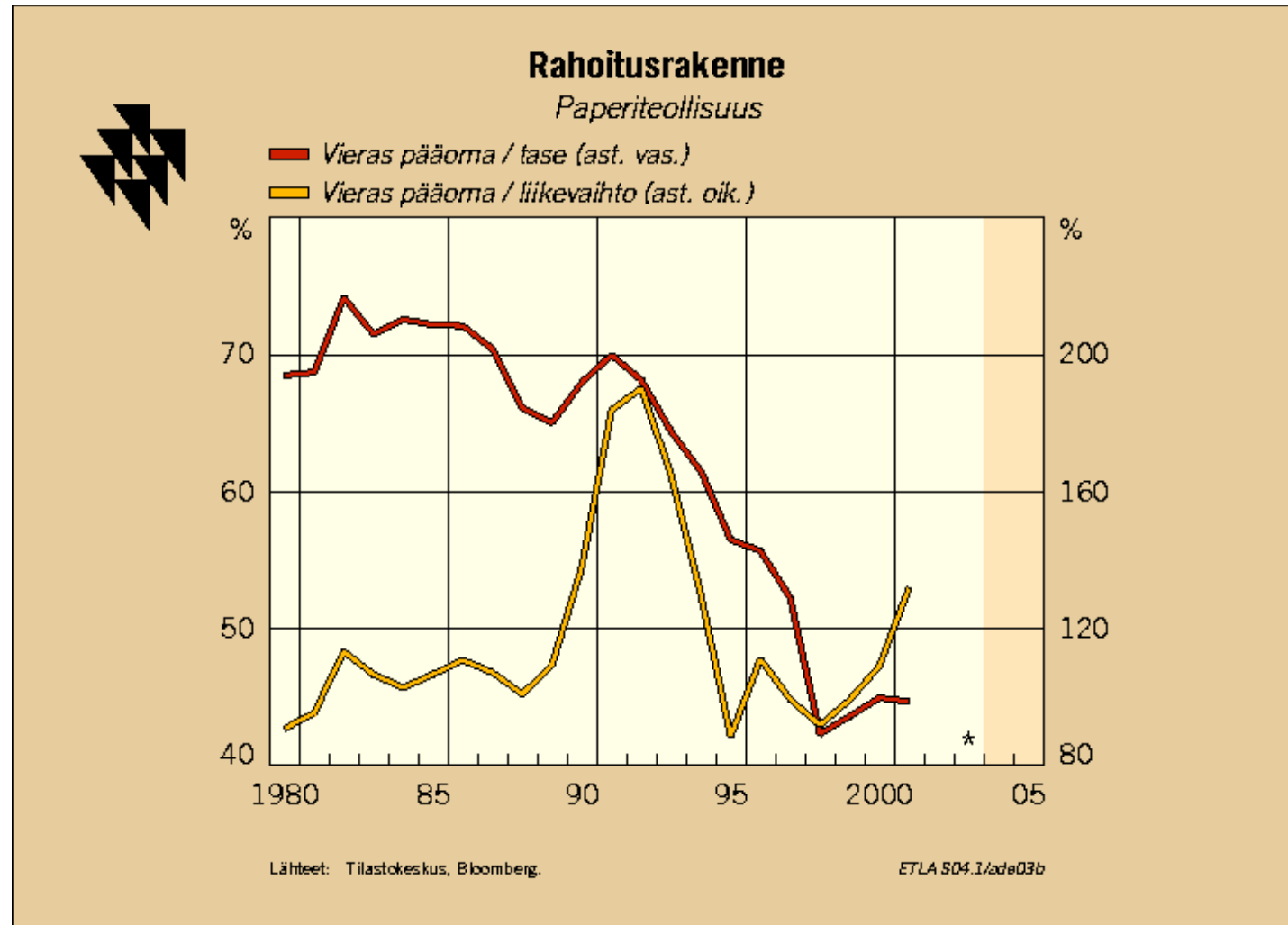
21.4.2004

Paperiteollisuuden investoinnit ja kannattavuus

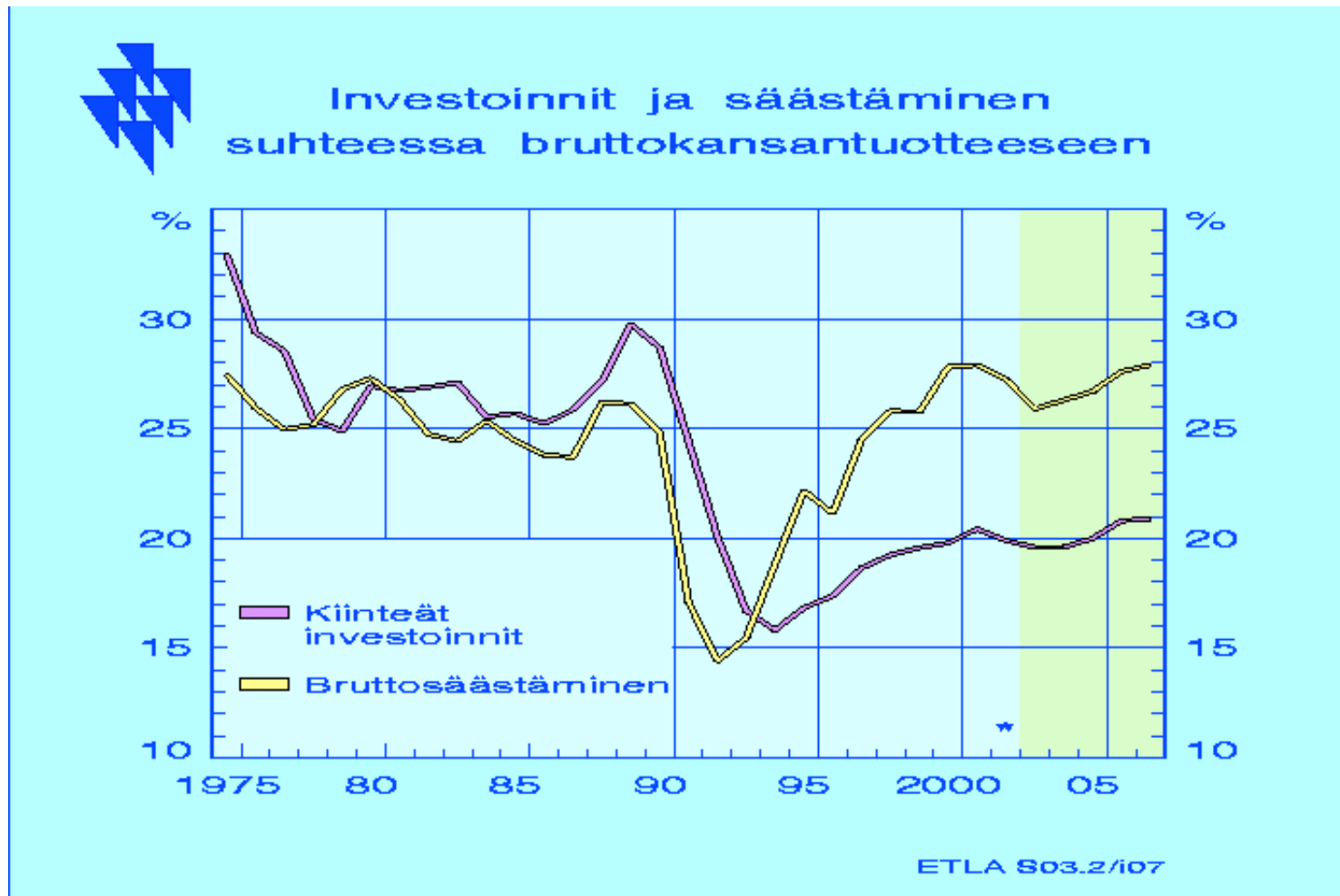
Rahoitusrakenne vahvistunut

21.4.2004

Investointi- ja velkavetoisesta kasvusta innovaatiovetoiseen ja kannattavaan kasvuun: säästöt suuremmat kuin investoinnit

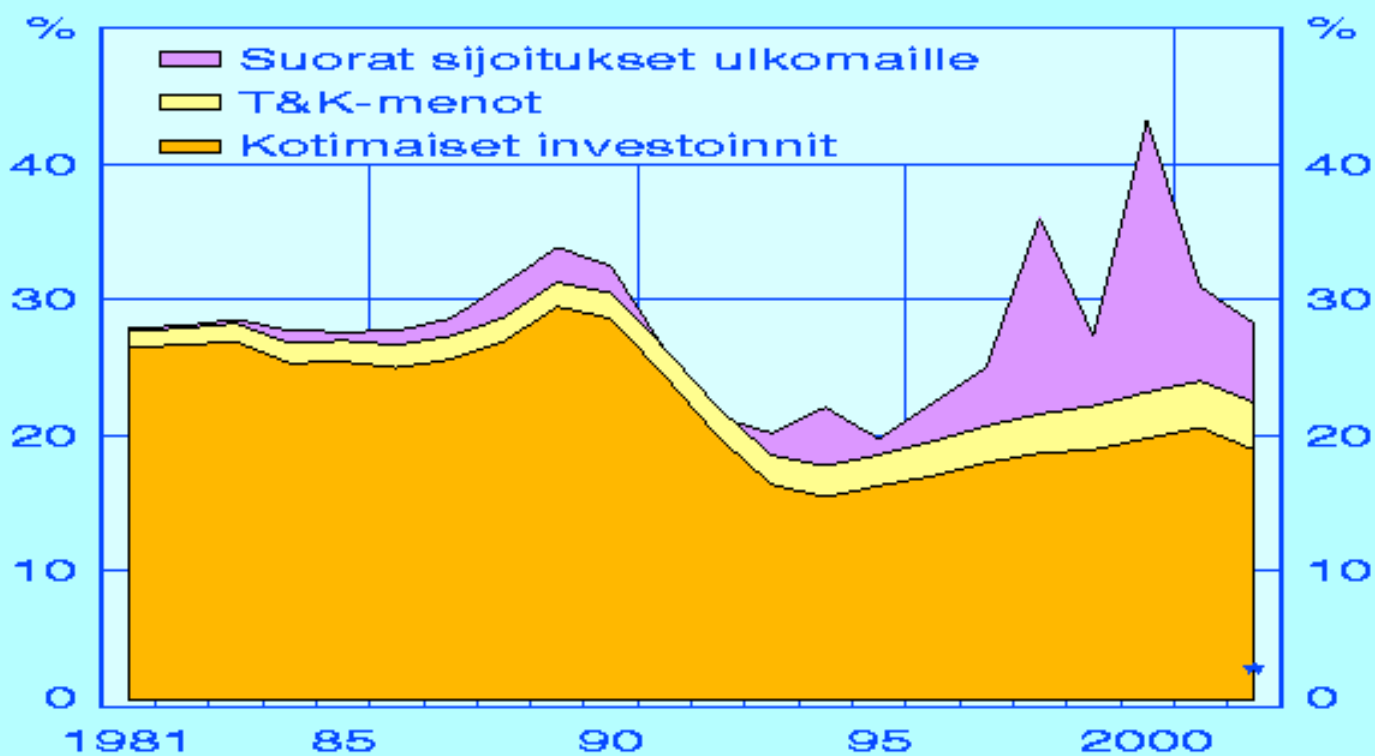
21.4.2004

Investointien sisältö on muuttunut

Investoinnit, tutkimus- ja kehitysmenot ja suorat sijoitukset ulkomaille, suhteessa BKT:hen

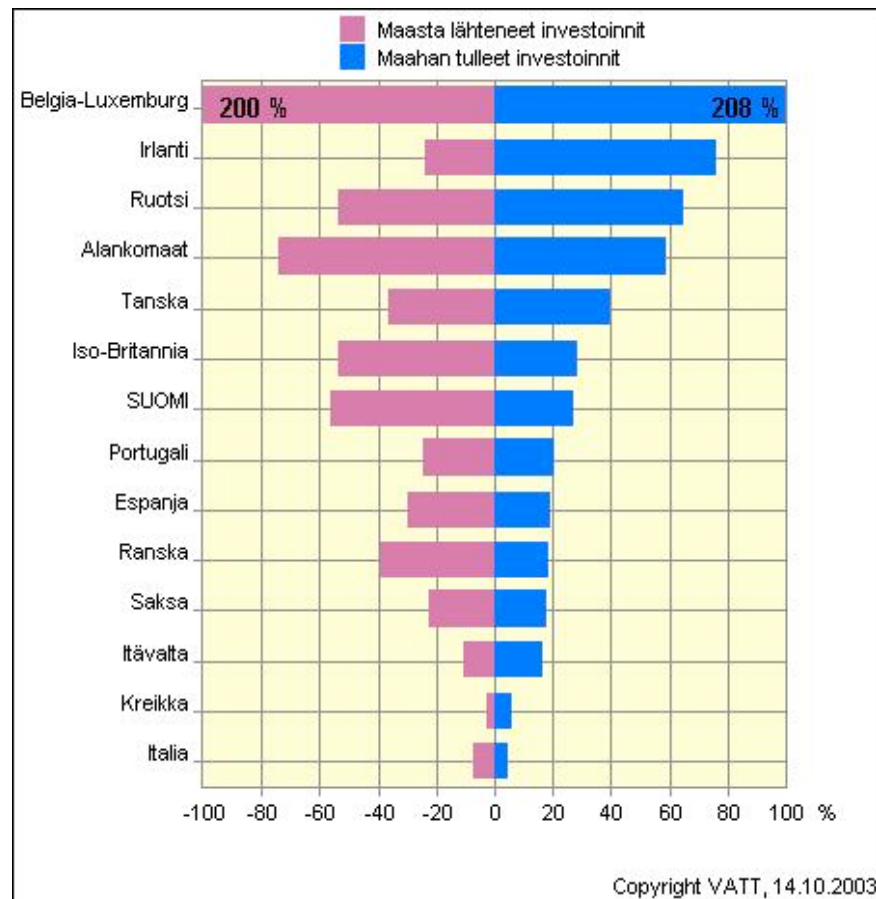

ETLA S03.4/u09

Lähteet: ETLA, Suomen Pankki, Tilastokeskus.

Suorat sijoitukset, kumulatiivisesti, 1990-2001

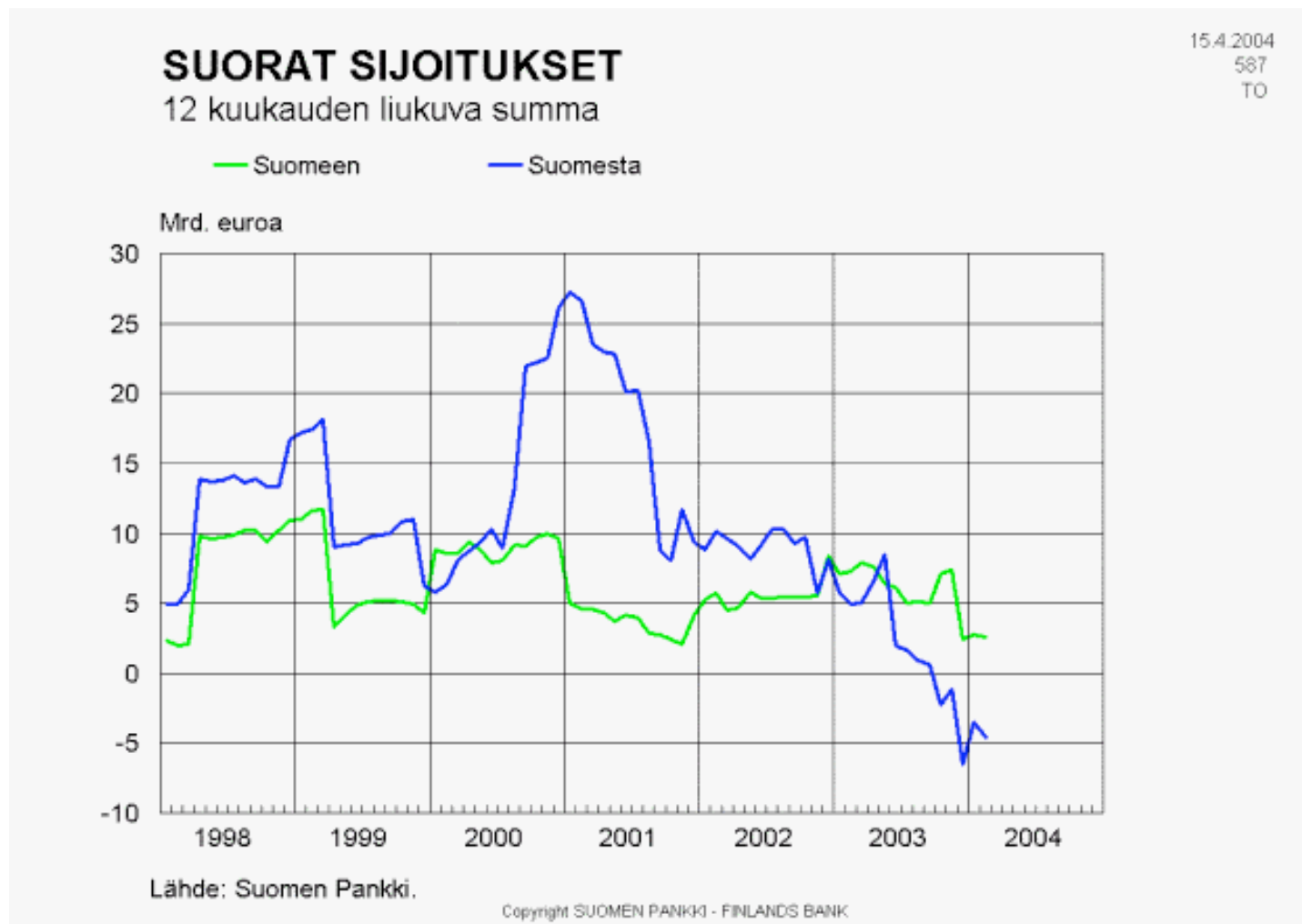

lähde: J. Pehkonen

21.4.2004

Suorat sijoitukset maasta ja maahan

21.4.2004